EDITIONS LAROUSSE

LEXIS
LAROUSSE
FRANSIZCA - TÜRKÇE SÖZLÜK

Yayın no 841

LEXIS LAROUSSE
FRANSIZCA - TÜRKÇE SÖZLÜK

Özgün adı *Lexis Larousse de la langue française*

© Larousse/VUEF, 2002
© Bilge Kültür Sanat Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 16228

1. Basım: Aralık 2017

ISBN: 978-605-9521-41-3

Genel yayın yönetmeni *Ahmet Nuri Yüksel*
Kapak *Kenan Özcan*
Sayfa düzeni *Nurel Naycı*
Baskı Çevik Matbaacılık
Davutpaşa Cad. Besler İş Merkezi No: 20/18-19 Topkapı / İstanbul
Tel: (0212) 501 30 19
Kapak baskı *Azra Matbaacılık*
Cilt *Derya Mücellit*

BİLGE KÜLTÜR SANAT Nuruosmaniye Cad. Kardeşler Han No: 1 Kat: 1 34110
Cağaloğlu / İstanbul
Tel: (0212) 520 72 53 (Pbx) Faks: (0212) 511 47 74
bilge@bilgeyayincilik.com www.bilgeyayincilik.com

EDITIONS LAROUSSE

LEXIS LAROUSSE

FRANSIZCA - TÜRKÇE SÖZLÜK

Bilge
Kültür·Sanat

Lexis Larousse Sözlüğü'nün Fransızcadan Türkçeye Çevirisi

PROJE İÇERİĞİ

2126 sayfa ve 76.000 madde başlığı olan sözlüğün çevirisi, Bilge Kültür Sanat Yayınevi'nin teklifi ile, bütün bölüm elemanlarımızın ve farklı dönemlere ait 80 bölüm öğrencimizin birlikte çalıştığı ve bitirdiği bölüm içi bir projedir. Bu projemizle Teknik Çeviri Laboratuvarımızın bilgisayar donanımını gerçekleştirdik. Ayrıca tüm öğrencilere xml yazılım programı eğitimi vererek başlattığımız, daha sonra farklı çözümlerle sürdürdüğümüz çalışma, bu sayıda öğrenciyle yapılan projeler arasında bir ilktir. Her aşamasında eğitim, öğretim, paylaşım, sürekli bir çözüm üretmek, çeviri sektörünü tanımak ve en önemlisi alanla ilgili hukuksal hakları bilmek, etik/deontolojik değerleri öğrenmek adına tüm ekibe çok değerli bir saha çalışması olmuştur.

PROJE SÜRECİ	2006 - 2017
Proje Koordinatörü	Dr. Reşat Uzmen
PROJE EKİBİ	
Proje Yürütücüleri	Prof. Dr. Emine Bogenç Demirel, Prof. Dr. Füsun Ataseven (2006-2010)
Proje Yöneticisi	Öğr. Gör. Dr. Elif Ertan
Teknik Ekip	Dr. Yeliz Yalın Baki, Arş. Gör. Dr. Deniz Koçak Kurmel, Arş. Gör. Dr. Zeynep Süter Görgüler, Arş. Gör. Semra Baturay, Öğr. Gör. Ayşe Ayhan, Uzman Süheyla Sarı
Dilbigisi Bölümünü Çeviren	Doç. Dr. Ertuğrul Efeoğlu
Çeviri Sürecinin Editör Grubu	Prof. Dr. Ayşe Banu Karadağ, Doç. Dr. Beki Haleva, Doç. Dr. Ertuğrul Efeoğlu, Yrd. Doç. Dr. Şule Demirkol Ertürk, Yrd. Dr. Lale Arslan Özcan, Öğr. Gör. Dr. Elif Ertan, Öğr. Gör. Dr. Hande Ersöz Demirdağ, Öğr. Gör. Hülya Yılmaz, Arş. Gör. Dr. Pınar Güzelyürek Çelik, Arş. Gör. Dr. Deniz Koçak Kurmel, Arş. Gör. Dr. Zeynep Süter Görgüler, Arş. Gör. Dr. Selin Kayhan, Arş. Gör. Ersel Topraktepe, Dr. Yeliz Yalın Baki, Dr. Nil Özçelik, Uzman Süheyla Sarı, Esra Ceylan
Atasözlerini ve Özlü Sözleri Çeviren ve Editörlüğünü Yapan Ekip	Yrd. Doç. Dr. Sadriye Güneş, Öğ. Gör. Dr. Hande Ersöz Demirdağ, İrem Duman
Sözlüğün Son Aşama Editörlüğünü Yapan Mezun Öğrenci Ekip	İrem Arslaner, İrem Duman, Nadide Çopur

Lexis Larousse Projesinde Çalışan Öğrenci Listesi

2003 GİRİŞLİLER
Evrim Thomas Dalman, Asena Çakmak, Onatkan İltar, Mert Bayrı, Özgün Subaşı, Yelda Akkaya, Deniz Çakmakkaya, Evrim Gültekin, Özgün Güney, Zeynep Tarhan, Ekin Danacı, Beril Bacak, Handan Kortak, Burak Uğurlu, Engin Gürsöz, Özgü Berksoy, Emre Tümkaya, Siynem Kolcuoğlu, Aslı Göktaş, Bengü Atlı, Bülent Buluş Şenol, Melis Asya Meriç, Ece Fernaz Demir, Beril Bayülken, Sinem Dönmez, Yekdane Kırdar, Tuğçe Kurtboğan

2004 GİRİŞLİLER
Garin Çavuşyan, Elif Ergin, Elif Tuncer, Arman Onur, Melike Doğrukaş, Didem Özgür Özden, Halil Hacıalioğlu, Leyla Süner, Merve Pala, Deniz Akmut, Tuğba Eyüpoğlu, Alper Coşar, Ece Öztunç, Meltem Ersev, Çiğdem Kınık, Aslı Birdal, Deniz Bahar Güven, Eda Kurosman, Serkan Ulukan, Hakan Ateşler, Melis Özer, Eda Yelmen

2005 GİRİŞLİLER
Nebile Öztürk, Hazal Erek, Aytül Durmaz, Elif Güvençer, Maro Arslan, Efser Efeoğlu, Yaşar Kerem Aybek, Aslı Genç, Eda Atçı, Dilara Ataç, Öykü Özunal, Ceylan Özçapkın, Seher Adıgüzel, Merve Mazon, Tamar Nalcı, İlker Erten, Beril Tarakçıoğlu, Deniz Gülbayır, Bora Bulu, Barış Özbayraktar, Berkay Mumoğlu, Aynur Öztürk, Murat Korkmaz, Devran Kaan

2006 GİRİŞLİLER
Rima Mimar, Ramazan Cansaran, Kerem Göğtaş, Esra Kaya, Kerem Çağlayan, Deniz Kaftan, Sinan Akabak, Aslı Öztünç, Selçuk Navruz, Nadir İpek, Mert Öztek, Erdem Yunus Kunay, Ece Küçükyılmaz, Rasim Emirosmanoğulları, Devran Bedirbor, Bora Aydemir, Gözde Selimoğlu, Utku Oktay, Kerem Gençay, Nazlı Gizem Özsaylık

2007 GİRİŞLİLER
Meltem Aksu, Metin Şahin, Funda Palaz, Ayşe Türk, Kevser İris, Zeynep Pelin Ümitlen, Fatma Gamze Özkan, Doruk Demircioğlu, Gamze Bilir, Selcan Doğan, Merve Kaya, Gürkan Okat, Müge Zeren, Bertan Horasan, Baldan Bade İzbul, Salih Özcan, Duygu Ece Karaman, Gizem Yıldırım, Linda Kılıççan, Oya Melis Oflas

2008 GİRİŞLİLER
Gülşah Serbest, Gamze Atay, Ömer Karaca, Osman Işıklı, Mehlika Ceylan, İrem Duman, Nadide Çopur, Soner Tamer, Begüm Genç, Büşra Ay, Öykü Tekeoğlu, Ahmet Levent İber, Hande Ayan, Koray Toplar, Huri Burcu Korucu, Sesil Kaçtı, Yiğit Dilbaz, Irmak Akgün, Selen Aziz, İpek Tümay, İrem Arslaner, Can Özgöz, Seray Ezgi Aygün, İzem Müzdelif Aydın, Ceren Kızılçay, Mert Maya, Rukiye Ocak, Derya Gündağ, Melike Koçak

2009 GİRİŞLİLER
Ersan Zeren, Özkan Fidan, Ayşe Gülgün Uzhan, Elif İspenoğlu, Mehmet Salih Darğın, Rengin Ece Ilıcalı, Funda Erden, Zeynepgül Atsız, Hüseyin Büyükkütük, Canan Atlı, Habibe İrem Erdurak, Ödül Ayten Gençol, İpek Köksal, Göyçen Gülce Karagöz, Burcu Soysal, Selin Gürbüz, Hasibe Siynem Kolcuoğlu, Feray Taşkıran, Yasemin Nora Asaad, Sezen Boyacıoğlu, Olcay Özüpek, İlhan Damla Suay, Naz İrepoğlu, Deniz Yıldız, Hanife Deniz Üçler, Lokman Mehmet Nacak, Emre Şahiner, Nilay Kılıç

Lexis Larousse Sözlük Projesinin Ardından Birkaç Söz...

2006 yılında başlamış olduğumuz *Lexis Larousse Sözlük* çeviri projesinin sonuna gelmek gerçekten çok güzel. Başladığımız günlere döndüğümüzde ne kadar çok işin altından kalktığımızı şimdi daha iyi anlayabiliyoruz. Yayıneviyle yapılan görüşme sırasında bizleri heyecanlandıran unsurlardan belki de en büyüğü projenin Yıldız Teknik Üniversitesi Fransızca Mütercim-Tercümanlık Bölümü öğretim elemanları ve öğrencilerinin birlikte gerçekleştireceği ortak bir çalışma olmasıydı. Bu uzun soluklu projenin üniversite bünyesinde yapılması, çeviri sürecinde olduğu gibi çok katmanlı kontrol aşamalarında bilimsel bir yöntem izlenmesi ve öğrencilerimizi çeviri sektörüne hazırlaması nedeniyle önemliydi.

Bugün geriye baktığımızda, *Lexis Sözlük* projesi epey sayfa, epey öğretim elemanı, epey öğrenci ve epey strateji demek oluyor. Bu süre zarfında bazen kaybolduğumuz da oldu; ancak her zaman çalışma ağındaki ilişkiler ve en önemlisi bol yazışmalarla hep yukarı çıkabilmeyi başardık.

Peki bu kadar özverili bir projeyi nasıl bitirebildik? En başta disiplinli çalışarak. Daha sonra çok güzel bir ekip olduğumuz için, öğrencisiyle ve öğretim elemanıyla...

Çalışmanın biraz da mutfağına girecek olursak, çeviri süreci öncesi yapılan ön çalışmanın ne kadar değerli olduğunu vurgulamadan geçemeyiz. Sözlüğe biraz yaklaşınca, madde başlarındaki kısaltmalar, fonetik, dilbilgisi, etimolojik bilgilerin yanı sıra Fransızca alıntılar, deyimler hemen göze çarpıyordu. Örneğin öncelikle *Lexis* kısaltmalar dosyası yapılarak sözlük içinde yazım birliğine özen gösterildi. Böylesi kapsamlı bir çalışma, görev tanımlarının ayrıntılı bir biçimde belirlenerek çalışma programının planlanmasını zorunlu kılıyordu. Piramit biçiminde oluşturduğumuz çalışma organigramında, öğretim elemanlarından oluşan *editörler*, üst sınıf öğrencilerinden oluşan *grup şefleri* ve grupta çeviri yapan *öğrenciler* yer aldı. Her akademik dönemde, grup üyelerini yani öğrencileri değerlendirmek ve grup şeflerine yardımcı, çalışmanın zamanında teslim edilmesine, niteliğine, arkadaşlarıyla işbirliğine yönelik şefin yorumunu ve açıklamalarını kapsayan haftalık izleme tabloları hazırlandı. Çalışma planımız tıpkı bir fabrikanın üretim bandı gibi işliyordu: çevrilecek metinlerin grup şefleri tarafından öğrencilere dağıtılması; öğrencilerin bir sonraki hafta çevirilerini grup şeflerine teslim etmeleri; grup şeflerinin öğrencilere yeni metinleri vermeleri; grup şeflerinin kontrol ettikleri çevirileri bir sonraki haftanın editörlerine teslim etmeleri; editör gruplarının çevirileri düzeltmeleri ve yayınevinin kendisine teslim edilen çevirileri son bir kontrolden geçirmesi... Bu tablo beş yıl süresince her dönem başında yeni öğrencilerle birlikte yinelenip yenilendi.

Sizleri biraz da olsa projenin arka planında dolaştırmamızın nedeni, bu zorlu çalışmayı ancak yönerge niteliğinde böylesi bir planla gerçekleştirebilmiş olmamızdır.

Sözlük çalışmamızın ardından bakınca, öğrencilerimiz gerçek bir proje üzerinde çalışarak, süre yönetimi, görev dağılımı, araştırma, çeviri ve kontrol aşamaları konularında bilgi edindiler, yeterliliklerini ve becerilerini geliştirdiler. Öğrencilerimizle birlikte ortak çalışmak, birlikte sorumluluk almak, çeviri, çalışma etiği, rekabet ve dayanışma, proje yönetimi üzerine düşünüp alınan kararları güncellemek bize çok değerli deneyimler kazandırmıştır.

Çalışmanın en keyifli anlarından birisi emeği geçen öğrencilerimizden oluşan uzun listemizi hazırlamaktı kuşkusuz. *Lexis Larousse Sözlüğü*'nün Fransızca öğrenenler kadar dil üzerinde çalışma yapan eğitimciler, çevirmenler ya da Fransızca tutkunları için yararlı olmasını diliyoruz.

Bu projede emeği geçen tüm öğrencilerimize -şeflere ve genç çevirmenlere- öğretim elemanlarımıza yani editör grubuna, hiç yılmadan güler yüzle çalışan teknik ekibimize, yayınevi editörüne ve başından beri böylesi bir projeyi bitireceğimize inanan o güler yüzlere sabırlarından ve özverilerinden dolayı çok teşekkür ederiz.

Emine Bogenç Demirel & Elif Ertan
İstanbul, 18 Haziran 2011

Sevgili Elif Ertan'ın anısına,

Lexis Larousse Sözlük Projemizi sonunda bitirmenin hem sevincini hem de bu süreçte projeye yürekten inanmış, tüm emeğini hiç düşünmeden sevgiyle vermiş olan çok sevgili meslektaşımız Elif Ertan'ı kaybetmiş olmanın buruk duygularını ve sıcacık bir dostluğun giderek artan özlemini sizlerle paylaşmak istiyoruz.

Ve, son aşamada çevirimizin eksiklerini tamamlayarak ve editörlüğünü üstlenerek sözlük konusunda hiç yılmadan etkin çalışmalarıyla kendilerini yetkin uzman konumuna taşımış olan değerli mezun öğrencilerimiz İrem Duman, İrem Arslaner ve Nadide Çopur'a çok teşekkür ederiz.

Ayrıca, bu uzun süreçte Bilge Kültür Sanat Yayınevi'yle birbirimize nefes alma alanı bırakmayı ve ilişkisel çalışmayı öğrendik; daha olumlu ve çözüm odaklı olmayı başardık... Pierre Bourdieu'nün de dediği gibi yapılanırken yapılandırdık... Bu projede her aşamada emeği geçen yayınevi ekibine yapıcı tutum ve davranışlarından dolayı sonsuz teşekkürler.
Çok sevgilerimizle,

Emine Bogenç Demirel
İstanbul, 22 Kasım 2016